

HELYI PEDAGÓGIAI SAJÁTOSSÁGOK

1. 2. HELYZETELEMZÉS

Nevelőtestületünk - miután feltártuk erőforrásainkat - úgy döntött, hogy **saját pedagógiai programot** készít.

Több éve tartó pedagógiai innovációs törekvéseink eredménye, valamint az óvodapedagógusaink szakmai igényessége hozzásegített bennünket ahhoz, hogy kialakítsuk és továbbfejlesszük helyi sajátosságainkat.

A program módosítás során figyelembe vettük a szülők véleményét, elvárásait is. Igazodtunk a hatályos jogszabályokhoz és rendeletekhez.

- * Az intézményünk jelenleg (egy csoport szüneteltetése miatt) öt vegyes életkorú gyermekcsoporttal, 150 maximális férőhellyel működik.
- * A világos, tágas esztétikus jól felszerelt csoportszobák, tornateremként is funkcionáló aula, könyvtárszoba, játszóudvar és a természet közelsége nyújt ideális körülményt a gyermekek neveléséhez.
- * A játszóudvar eszközeinek szabványosítása folyamatos. A „*Gyermekkert a Gyermekekért Egyesület*” működése, a nyertes pályázatok, a szponzori és szülői támogatások biztosítják a nevelés feltételeinek folyamatos javítását.
- * Elért sikereink, eredményeink között tartjuk számon, a helyi pedagógiai programunkat, amelyben nevelőmunkánk gyakorlatát dokumentáltuk. Az óvónők tanulmányai által megszerzett egyéb képesítéseket, (mozgásfejlesztő-, kismesterségek és játszóház vezető, idegennyelv-ismeret, IKT ismeret), szakvizsgákat, a pedagógiai pályázatokon nyert dicséretet, első helyezéseket.
- * **Pedagógiai programunkban** a gyermeki személyiség kibontakoztatását valósítjuk meg: szeretetteljes légkörben, az egyéni sajátosságok, az érési ütem figyelembe vételével, komplex, közvetlen tapasztalatszerzésre épülő cselekvő tevékenységek közben, projekt tanulásszervezés módszerével.
- * A gyermekek **beszédfejlődését** a napi meséléssel, dramatizálással, bábozással, anyanyelvi játékokkal segítjük. A **mozgás fejlődés** érdekében a kirándulások túrák mellett naponta szervezünk (kinti vagy benti) mozgásos játékokat, testnevelés foglalkozásokat, tartásjavító tornákat.
- * **Speciális szolgáltatásként** tehetséggondozó kézműves foglalkozás, ovi gyermek színház, angol nyelv, természetjáró klub tevékenységeket szervezünk.

- * Intézményi **innovációként** választottuk a projekttel való tanulásszervezést, a **projektmódszer** alkalmazását: a képességek kibontakoztatásának, a kreativitás fejlesztésének folyamatában.
- * A **szabad játék** prioritása, a játékba integrált tevékenységek és munkafolyamatok alakítják, erősítik a gyermekek érzelmi, erkölcsi attitűdjét.
- * Az integráció **inkluzív** pedagógiája a preventív és tehetséggondozó tevékenységekben valósul meg.
- * Az **óvoda-iskola átmenet** egyívű fejlesztését segíti az egyén befogadását, fejlődését segítő mérő eszköz alkalmazása, a fejlődést biztosító tevékenységek, és a leendő tanítókkal való közös konzultációk, programok.

A helyi pedagógiai programunk a Salgótarjáni Összevont Óvoda pedagógiai programjának (keret program) 4. számú mellékletét képezi a helyi sajátosságok bemutatásával.

2. PEDAGÓGIAI PROGRAM

2. 1. CÉLUNK

Kialakítani gyermekeinkben az önálló ismeret és tudás megszerzéséhez szükséges képességeket, melyek által az alapkészségek és kulcsképessegek birtokába jutnak.

Elősegíteni gyermekeink konstruktív tanulását, a nevelőtevékenységünk egész rendszerét átható, komplex, közvetlen, egyéni tapasztalatszerzésre épülő, cselekvő tevékenységek, és különböző élethelyzetek biztosítása által.

Segíteni a szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény kibontakoztatását, a gyermek önmagához mért, képességeihez igazodó, differenciált cselekvő tevékenységek, és különböző élethelyzetek biztosítása által, az alábbi területeken:

- Komplex, közvetlen, egyéni tapasztalatszerzésre épülő tanulás tevékenység szervezése– projektmódszerrel,
- A természet szeretetének, fenntarthatóság szokásainak alakítása
- Anyanyelvi nevelés,
- Mozgásfejlesztés,
- Tehetséggondozás,
- Családi játszódélutánok.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

3. 2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS A KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Ünnepek, jeles napok, hagyományok

Nyitott óvodai ünnepeink – a családokkal együtt:

- * Szüret
- * Mikulás
- * Farsang
- * Nagyok napja

Ünnepi előkészület a családi ünnepekre:

- * Karácsony
- * Húsvét
- * Anyák napja

Óvodánkban óvónőkből álló irodalmi színpad működik. Az általuk előadott mesejátékok, zenés-verses ünnepi műsorok még színesebbé, hangulatosabbá, meghittebbé varázsolják ünnepeinket.

4. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

4. 2. VERSELÉS, MESÉLÉS

A mindennapokat átszövő verselés, mesélés, mondókázás játékos mozgással, ábrázolással, zenéléssel, énekléssel való összekapcsolása az önkifejezés egyik módja, és hozzájárul a gyermek egészséges mentálhigiénéjéhez.

Tevékenységi formáink anyanyelvi játékok, drámajátékok, gyermek- és felnőtt mese színház, családi mese-kuckó, mindennapi mese segítik a gyermek erkölcsi, érzelmi fejlődését.

CÉLUNK: Kialakítani a gyermekekben az anyanyelvünkhöz, a szülőföldünkhöz, annak természeti és kulturális kincseihez való kötődést, az esztétikai, az irodalmi fogékonyságot. – a népi, a klasszikus és kortárs mese, vers megválasztásával, a mindennapi meséléssel, verseléssel, mondókázással.

Feladataink:

- ◆ Beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása: mesereprodukció, drámajáték, dramatizálás, bábjáték, képolvasás, anyanyelvi játékok.
- ◆ A népi, a klasszikus és kortárs irodalmi művek nyelvezte által a beszédkedv, a beszéd, a kommunikáció fejlődésének segítése.
- ◆ A mindennapos meséléssel, mondókázással, verseléssel az érzelmi biztonság megalapozása, a mentális higiéné erősítése.
- ◆ A tevékenységi formákban a beszédészlelés, megértés, reprodukció fejlesztése (beszédlégzés – tempó - ritmus, artikuláció, tiszta kiejtés, hangsúly, hanglejtés, szókincs, mondatalkotás, nyelvi struktúra, verbális és non verbális jelzés).
- ◆ A bábozás, dramatizálás eszközeivel, az irodalmi alkotások reprodukálásával, az élmények feldolgozásának és az önkifejezés módjának elősegítése.
- ◆ A drámajátékok segítségével a szocializációs és improvizációs képességek fejlesztése.
- ◆ A mese, vers mozgás és ábrázolás által történő megjelenítésével, az önkifejezés, a kreativitás képességének fejlesztése.
- ◆ A vers, mese más műveltség tartalmakba való integrálása.

4. 5. MOZGÁS

A sokszínű *tevékenységi formák* – spontán és irányított mozgásos játék, csoportok közötti mozgásos játékok, kirándulás, túra, családi sport délután – valamint az *intézményi komplex mozgásfejlesztő program* segíti a pszichomotoros készségek és képességek fejlődését.

1. A sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló mozgásos tevékenységeket az *egyéni szükségletek* és képességek figyelembe vételével szervezzük, *minden gyermek számára, mindennap* a teremben és a szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában.
2. A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásához, változatos mozgásos játékokat, tevékenységeket, feladatokat biztosítunk.
3. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeken túl, irányított mozgásos tevékenységeket is szervezve valósítjuk meg a *mozgással tanulást* (műveltségtartalmakhoz kapcsolódóan), és a *mozgástanulást*.
4. A mozgásos játékok megválasztásánál kiemelt szempontnak tekintjük a *kooperatív játékok* alkalmazását.

CÉLUNK: A testi képességek, és a mozgáskultúra fejlesztése által; olyan egészséges, edzett, harmonikus mozgású, az egyéni képességnek megfelelően terhelhető, a mozgást szerető gyermekek nevelése, akik egészséges életmód szemlélettel rendelkezzenek.

Feladataink:

- ◆ Az élményszerű, örömteli mozgásigényük maradéktalan kielégítése, a mindennapi változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok és eszközök biztosításával:
  - *a csoportszobában* (egyéni igények, képességek szerint, a természetes hely- és helyzetváltató, finommotoros mozgáskészségek, mozgáskoordináció gyakorlása, különböző tornaszerek, eszközök segítségével),
  - *az aulában* (a gyermek egyéni szükségleteinek, képességeinek megfelelően mozgáslehetőség és eszközök biztosítása felügyelet mellett),
  - *az udvaron* (a meglévő eszközeink használata egyéni igény szerint),
  - *a közvetlen természeti környezetben* (séták, túrák, kirándulások, mozgásos játékok, a természet adta lehetőségekkel).
- ◆ A mozgásfejlesztés irányított formáinak biztosítása: mindennapi testnevelés, testnevelés foglalkozás, nagyok tornája (minden csoport tanköteles korú gyermekei részvételével).
- ◆ A spontán, szabad mozgásos tevékenységek mellett, a motoros képességek és a tanulási képességek fejlődését segítő testnevelési- és sport játékok tervezése, szervezése szabadidős tevékenységként.
- ◆ A mozgásos tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése: pl. párbeszéd, egyéni megnyilatkozás, szókincsbővítés, beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, beszédtechnika fejlesztése, mozgásformák konkrét kifejezései.
- ◆ A mozgás más műveltség tartalmakba való integrálása.

4. 8. TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A képességek kibontakoztatását, a harmonikus gyermeki személyiség alakulását hatékony **tanulásszervezéssel** valósítjuk meg. A tanulás folyamatában kiemelten alkalmazott módszereink: **a projekt, a differenciálás, és a kooperativitás.**

Az intézményi jó gyakorlatunk ebben a témában:

„Tudni akarom!” – tanulásszervezés projekt módszerrel.

Módosul a hagyományos tanulásszervezés:

A megvalósuló projekteken a választott téma a gyermek számára vonzó, önfejlődését biztosító, egymásra épülő tevékenységek sorozatába integrált, komplex műveltségterekkel kapcsolódik a valóságos élethelyzethez, problémához.

Hangsúlyossá válik a gyermeki érdeklődés, kíváncsiság, a cselekvő aktivitás, a kereső – kutató – felfedező kedv, a problémamegoldás, a kooperáció, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató saját élményű megtapasztalás.

Megváltozik az ismeret-tudás átadásának, elsajátításának módja:

A projekt-tanulás folyamatában az óvodapedagógus minden mozzanatot a gyermek cselekvő részvételével együtt valósít meg, és a gyermeki kompetenciákat alkalmazva segíti a projekt megvalósulását.

Az óvodapedagógus értő figyelemmel, engedő, segítő, biztató, támogató magatartásával, indirekt, szükség szerint direkt irányításával segíti az egyéni tanulást, a saját élményű tapasztalatszerzést, a kompetenciák fejlődését.

Támogatja a gyermek, világ megismerésére való törekvését. Segíti, biztatja, hogy a számára érthetlent, ismeretlent megfogalmazza, és kérdések formájában feltegye.

A gyermeki kérdésekre történő válaszadásnál figyelemmel van a gyermeki világkép, gondolkodás életkori sajátosságaira. A tudásvágy kielégítésénél a fogalmak tartalommal való megtöltésére, és a megértést segítő idő biztosítására törekszik.

CÉLUNK: Differenciált bánásmóddal, tanulást támogató környezetben, az egyénre figyelő pozitív óvodapedagógusi attitűddel, a gyermek belső késztetéséből fakadó, önálló döntésén alapuló, tevékenységek sorozatába integrált, komplex műveltségterekkel, az önálló konstruktív tanulásra nevelés.

Feladataink:

- ◆ Tanulás támogató környezet feltételeinek megteremtése, az önálló felfedezés lehetőségének biztosítása, a kreativitás fejlesztése érdekében.
- ◆ Interaktív tanulási-tanítási módszerek alkalmazása, az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembe vételével.
- ◆ Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükséglethez és egyéni képességhez igazodva a gyermek cselekvéseiben.
- ◆ Sokszínű, változatos, önálló cselekvést, felfedezést biztosító, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása, a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire építve.
- ◆ A színes tevékenységekhez kapcsolódó, komplex műveltségterekkel tervezése, szervezése.
- ◆ Anyanyelvi és mozgás élmények biztosítása a mindennapi tanulási folyamatban.

5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

5.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Intézményünkben a preventív és tehetséggondozó tevékenységeket óvodapedagógusok végzik, vagy logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus segíti munkánkat.

Az eredményes nevelőmunkát az alapképzettség mellett több speciális képzettséggel, és szakvizsgával rendelkező óvodapedagógusok végzik: *(mozgásfejlesztő, kismesterségek és játszóház vezető, idegennyelv-ismeret, IKT ismeret).*

- * A **nevelőmunka** dokumentációinak elkészítéséhez, a mindennapi nevelőtevékenység megvalósításához az óvodapedagógusok alkalmazzák az IKT széleskörű eszköztárát.

5.3. SZERVEZETI IDŐKERET

Intézményünkben öt vegyes életkorú csoportban szerveződnek azok a komplex tartalmú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, melyek folyamatos, rugalmas napirendben, és a heti rendben biztosítják a gyermekek egészséges testi-lelki, értelmi, anyanyelvi, szociális fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges időkeretet.

A **heti rend** kialakítása csoportonként az óvodapedagógusok által történik. A *testnevelés, és az ének, zene, énekes játék* foglalkozásoknak kötött napja van.

A *tanulási folyamatban, a projekt témához* kapcsolódó tevékenységekbe integrált, komplex műveltség tartalmakban a folyamatosság, az egymásra épültség elve érvényesül.

Kiemelt figyelmet kap minden csoportban az *anyanyelvi neveléshez* kapcsolódó mindennapi mesélés, verselés, mondókázás, az anyanyelvi játék, drámajáték, a bábozás, dramatizálás.

A *mozgás fejlődését* mindennap spontán és szervezett tevékenységekkel biztosítjuk. A kinti és benti ábrázoló, és mozgásos tevékenységek, a vizuális játékok, a testnevelési-és sportjátékok, a rövid túrák, a kirándulások kiemelt szerepet kapnak a csoportok heti rendjében.

◆ Nevelési időben szervezett szolgáltatás:

- *Tehetséggondozás* (kézműves tevékenység, ovi gyermek színház, ovifoci, természetjáró klub)

◆ Nevelési időn túl szervezett szolgáltatás:

- *Tehetséggondozás* (angol nyelv)

5. 6. 1. AZ ÓVODA ÉS CSALÁD KAPCSOLATA

Az intézményi jó gyakorlatunk a „*Körjáték – játékkör*” családi játszó délutánok, melyeket rendszeresen szervezünk, a szülők részvételével.

- *Gyermekkert Nap* (a nevelési év indításakor – szombat délelőtt – gazdag játékos, interaktív programok, tevékenységek a családok részvételével).
- „*Gyermekkert Csalogató*” – leendő óvodásoknak és szüleiknek.
- „*Őszi Ízek Fesztiválja*” (barkácsolás, mesélés, táncbázis – minden évben a csoport által választott más-más őszi gyümölcs, zöldség felhasználásával).
- „*Karácsonyi vásár*” (előzetesen a szülők és a gyerekek által közösen készített ajándéktárgyakból vásár rendezése).
- „*Mozdulj!*” játékos sport délután (versenyjátékok, tájfutás, foci, kosárlabda, kézilabda – minden évben más-más csoport szülői közösségének szervezésével).
- „*Generációs mese-kuckó*” (Benedek Elek és József Attila születésnapjához kapcsolódóan szülők, nagyszülők mesélnek a gyermekeknek).

Salgótarján, 2024. január 01.

Czene Zsuzsanna
Tagintézmény-igazgató